

2021.EI.IV.H.20/4.

DR. LELKES PÉTER

részére

E-mail: kmt+request-18335-1bdda059@kimittud.org

Tisztelt Dr. Lelkes Péter!

A Szegedi Törvényszékre 2021. június 07. napján elektronikus úton előterjesztett, a 2017. évi I. törvény (Kp.) 2018. január 1. napján történt hatálybalépése óta a Szegedi Törvényszék által elbírált, NAV Fellebbviteli Igazgatósága alperes elleni aktusfelülvizsgálati perek tárgyában meghozott ítéletek kapcsán érkezett közérdekű adat megismerése iránti kérelmével kapcsolatban az alábbiakról kívánom tájékoztatni.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 26. § (1) bekezdése értelmében az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

A törvény célja ezzel, hogy a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon, az Infotv. 1. §-ában foglaltak szerint.

A közérdekű adat fogalmát az Infotv. 3. § 5. pontja határozza meg, amelynek értelmében közérdekű adat az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

Az Alkotmánybíróság a 13/2019. (IV. 8.) AB határozatában kifejtette, hogy a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog (összefoglaló néven: az információszabadság) az informáltsághoz való jogot, az információk megszerzésének szabadságát és állami elismerését, továbbá biztosítását jelenti, ami azért lényeges, mert az információkhoz való hozzáférhetőség, az információk szabad áramlása különösen a közhatalom és az állam szervei tevékenységének átláthatósága körében alapvető jelentőségű. Az információszabadság és az azon alapuló alapjogi jogviszony tartalma kötelezettséget teremt a közfeladatot ellátó szervek és személyek számára, hogy bizonyos, a közfeladataikkal összefüggésbe hozható, illetve azt jellemző adatokat proaktív módon nyilvánosságra hozzanak, vagy igény esetén hozzáférhetővé tegyenek. Másrésről pedig a közösség minden tagját megilleti a jog ezen adatok megismerésére és terjesztésére.

A bírói igazságszolgáltatás – az Alkotmánybíróság határozata szerint – mint különálló hatalmi ág szervei tevékenységének a nyilvánossága alapvetően nem különbözik más, közpénzből finanszírozott szervezet működésének a nyilvánosságától. Markáns eltérés – más állami szervekhez képest – a főtevékenység, azaz a bírói ítélkezéshez kapcsolódó adatok nyilvánossága tekintetében áll fenn.

A bírói döntések – és az ezzel összefüggő adatok transzparenciája –, a bírói ítélkező munka kontrollja ugyanis főszabály szerint a felek számára biztosítandó, ennél tágabb körben elsődlegesen a tárgyalások és az ítélethirdetés nyilvánosságán keresztül valósulhat meg. A bírói ítélkezés kapcsán ugyanis figyelembe kell venni, hogy a döntések természetes és más személyek jogait és kötelezettségeit, egymással való viszonyát rendezik, tehát a döntések egyszerre tartalmaz(hat)nak személyes adatokat, valamint közérdekű (közérdekből nyilvános) adatokat. Ugyancsak fokozott jelentősége lehet a bírósági eljárásokat illetően annak a követelménynek, hogy a közérdekű adatokhoz való hozzáférés jogosultságának visszaélésszerű gyakorlása ne eredményezhessen olyan helyzetet, amely a bíróságok alaptevékenységének ellátását veszélyeztetheti, vagy jelentősen elnehezíti.

A nyilvános (közérdekű) adatok körét – az információszabadság tárgyát – illetően az Alkotmánybíróság határozata kiemeli, hogy az Alaptörvény értelmében az adatnyilvánosság a közérdekű adatokra vonatkozik, de az Alaptörvény – a 39. cikk (2) bekezdését kivéve – nem határozza meg, hogy mely adatok tartoznak ebbe a körbe. Ezért az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésének alkotmányos rendeltetésével, valamint a demokratikus társadalomban betöltött funkciójával összhangban, az Infotv. vonatkozó rendelkezései alapulvételével szokásos az érintett adatkört behatárolni.

Az információszabadság alkotmányos funkciója tehát az állam demokratikus működésének a garantálása. Amennyiben az információ létezik, közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatnak minősül (Infotv. 3. § 5. és 6. pont a fenti tartalommal) és a kérelmező azt kezeli (gyűjti, felveszi, rögzíti, rendszerezi, tárolja), továbbá az adat azonnal elérhető, „készen és rendelkezésre áll”, úgy az adatközlés kötelezettsége nyilvánvalóan fennáll, és nem is vitatott.

A Szegedi Törvényszékhez előterjesztett kérelmében foglalt adatigénye konjunktív jellemzőkkel rendelkező adatok kiadására irányult. Egy ilyen adatigényt a bíróság, mint közfeladatot ellátó szerv csak akkor tud teljesíteni, ha a konjunktív jellemzők mindegyikét, mint adatokat is kezeli.

A kérelme 1–4. számú kérdései szerinti adatok, azaz meghatározott peres fél, a NAV Fellebbviteli Igazgatósága alperes elleni egyedi eljárásokra vonatkozó információk – az Alkotmánybíróság által kijelölt értelmezési tartomány szerint vizsgálva – nem minősülnek közérdekű adatnak, nem a bíróság működésének átláthatóságára vonatkoznak.

Egyebekben pedig célzottan konkrét peres felek (akár magánszemély, akár közhatalmi szerv) eljárásait érintő statisztikai adatgyűjtést, adatrögzítést a bíróság nem végez, és mint adatkezelő, kizárólag a létező, bármilyen módon rögzített és ténylegesen a kezelésében lévő közérdekű, illetőleg közérdekből nyilvános adatokat köteles kiadni. Adat-előállítási kötelezettség az Alaptörvényből nem következik.

A kérelme 5. kérdése szerinti információk a Szegedi Törvényszék bírái esetén is a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 147. § (2) bekezdése szerinti személyi nyilvántartás részét képezik, személyes adatként nem nyilvánosak. A Bjt. 148. § (2) és (3) bekezdése határozza meg a közölhető adatok körét és azt az alanyi kört, mellyel a személyi nyilvántartás adatai és az iratainak tartalma közölhető.

A Bjt. 148. § (2) bekezdése alapján a munkáltatói jogkör gyakorlója, illetve az OBH a bírónak a személyi nyilvántartásban szereplő adatai közül a bíró hozzájárulása nélkül, közérdekből adhat tájékoztatást a bíró nevéről, szolgálati helyéről és beosztásáról, valamint - ha törvény azt megengedi - egyéb adatairól.

A 148. § (3) bekezdés szerint a bírónak a személyi nyilvántartásban szereplő adatairól és az iratok tartalmáról

- a) igazságügyi szerv részére,
- b) törvényben meghatározott adatkörök tekintetében a központosított illetményszámfejtést végző szerv részére,
- c) az elektronikus aláírási jogosultságról vezetett nyilvántartás adataiból az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatás biztosításához az E-ügyintézési tv. szerint szükséges mértékben a Bizalmi szolgáltató részére

lehet adatot továbbítani.

Fentiekre figyelemmel a Szegedi Törvényszékre előterjesztett, a 2017. évi I. törvény (Kp.) 2018. január 1. napján történt hatálybalépése óta a Szegedi Törvényszék által elbírált, NAV Fellebbviteli Igazgatósága alperes elleni aktusfelülvizsgálati perek tárgyában érkezett adatigénylés iránti **kérelmét elutasítom.**

Tájékoztatom, hogy az Info tv. 31. § (1) – (3) bekezdésében foglaltak alapján a közérdekű adat megismerésére vonatkozó igény elutasításának közlésétől számított harminc napon belül a bírósággal szemben pert indíthat a bíróság székhelye szerint illetékes törvényszék székhelyén működő járásbíróságnál.

Tájékoztatom továbbá, hogy az Info tv. 52. § (1) bekezdése szerint az igénye elutasítása miatt a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál is bejelentéssel élhet és vizsgálatot kezdeményezhet arra hivatkozással, hogy a közérdekű adatok vagy a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez fűződő jogok gyakorlásával kapcsolatban jogsérelem következett be, vagy annak közvetlen veszélye fennáll.

Kérem tájékoztatásom szíves tudomásul vételét.

S z e g e d, 2021. június 24. napján

Tisztelettel:

 dr. Vida-Sós Tünde
dr. Vida-Sós Tünde
* törvényszék elnöke